

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
กิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู*
STRATEGIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
STUDENT AFFAIRS OPERATIONS IN DISCIPLINE AND STUDENT BEHAVIOR
UNDER LOEI NONGBUA LAMPHU SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

*อนุกุล อันอาษา, กฤตภูมิ ชมภูวิเศษ

Anukul An-arsa, Krits Chompuwiset

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ประเทศไทย

Corresponding Author, Udon thani Rajabhat University, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: 66120605136@udru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤติ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียน 4) สร้างสมการพยากรณ์ และ 5) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียน การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำนวน 324 คน และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา การถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรและกระบวนการคิดระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ขณะที่ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรอยู่ในระดับต่ำสุด 2) การดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความ

*Received: 1 April 2025; Revised: 23 July 2025; Accepted: 30 July 2025

ประพุดอยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดการและศึกษาสภาพปัจจุบันเป็นด้านเด่นที่สุด 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ทุกองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ยกเว้นด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรที่มีความสัมพันธ์เชิงลบ 4) สมการพยากรณ์แสดงอำนาจในการพยากรณ์สูงถึงร้อยละ 84.10 โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดคือการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ 5) จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์รวม 15 แนวทาง ครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน อันสามารถนำไปปรับใช้เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนในบริบทสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ผู้บริหารสถานศึกษา, กิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพุดตินักเรียน

Abstract

This research aimed to 1) examine the level of strategic leadership of school administrators, 2) investigate the level of student affairs operations in discipline and student behavior, 3) study the relationship between strategic leadership and student affairs operations, 4) develop a predictive equation, and 5) explore guidelines for enhancing strategic leadership that influences student affairs operations. A mixed-methods research design was employed. Quantitative data were collected from 324 teachers under the Loei Nongbua Lamphu Secondary Educational Service Area Office, and qualitative data were obtained through interviews with 5 school administrators. Research instruments included questionnaires and semi-structured interviews. Data were analyzed using descriptive statistics, multiple regression analysis, and content analysis.

The findings revealed that 1) the overall level of strategic leadership among school administrators was high, with the highest average scores in cultivating organizational culture and high-level thinking processes, while defining organizational direction scored the lowest; 2) student affairs operations in discipline and behavior were also at a high level, particularly in organizational structuring and analyzing the current situation; 3) all components of strategic leadership were positively and significantly correlated with student affairs operations, except for defining organizational direction, which showed a negative correlation; 4) the predictive equation demonstrated a high

predictive power of 84.10%, with the most influential variable being strategic control and evaluation; and 5) interviews with school administrators yielded 15 development guidelines covering all six dimensions of strategic leadership, which can be applied to enhance the effectiveness of student affairs operations within the school context.

Keywords: Strategic Leadership, School Administrators, Student Affairs in Discipline and Behavior

บทนำ

วินัยและความประพฤตินักเรียนเป็นประเด็นสำคัญยิ่งในระบบการศึกษา เป็นกฎเกณฑ์และข้อบังคับที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเพื่อควบคุมความประพฤติให้อยู่ในระเบียบแบบแผนอันดีงาม การบริหารงานด้านนี้มีความซับซ้อนและส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียนและสังคม ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ล้วนส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและทิศทาง ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ จะเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนงานกิจการนักเรียนให้ประสบความสำเร็จ และสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552; สมชาย สวัสดิ์, 2563)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารพัฒนา และขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะสามารถมองเห็นภาพรวมได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ทำให้วิเคราะห์ปัญหาและบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีองค์ประกอบหลักอยู่ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดทิศทางขององค์กร 2) กระบวนการคิดระดับสูง 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 5) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และ 6) การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง ซึ่งส่งผลต่อระบบการดูแลวินัยนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยเฉพาะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการดูแลพฤติกรรมนักเรียน (รวิรรษ เทียมสุวรรณ และคณะ, 2562; พิเชิต โกลพล, 2559; ธีระ รุญเจริญ, 2558; วิชรพล วิบูลยศรีน, 2561)

โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ซึ่งปัจจุบัน พบว่า ขาดความต่อเนื่องในการกำกับติดตาม การบูรณาการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และขาดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการเสริมสร้างวินัยและพฤติกรรมเชิงบวกให้กับนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู, 2566)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีในฐานะครูผู้สอนและผู้รับผิดชอบด้านวินัยนักเรียน จึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัย และความประพฤตินักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ชุมชน และผู้เรียนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัย และความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัย และความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัย และความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
5. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัย และความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,094 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้ จำนวน 324 คน (Krejcie, R. V., & Morgan, D. W, 1970)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐาน (แบบตรวจสอบรายการ) วุฒិการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา 2) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร (Rating Scale 5 ระดับ) 6 ด้าน รวม 42 ข้อ 3) การดำเนินงานด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน (Rating Scale 5 ระดับ) รวม 35 ข้อ

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย เริ่มจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะ จากนั้นสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมตัวแปรภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤติ แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60-1.00

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ โดยขอหนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี แล้วขอหนังสือเพื่อนำเสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เพื่อขอความร่วมมือจากครูผู้สอนในสังกัด การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามในรูปแบบ Google Form ที่เข้าถึงผ่าน QR Code พร้อมแนบหนังสือขอความอนุเคราะห์จากเขตพื้นที่ส่งไปยังผู้บริหารสถานศึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพเกี่ยวกับการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา ด้วยความถี่และร้อยละ สำหรับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์

6. การถดถอยพหุคูณระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 6 ด้านกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน ใช้วิธี Enter และ Stepwise โดยมีข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้ 1) ตัวแปรไม่มีมาตรวัดระดับอันตรายหรืออัตราส่วน 2) ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ 3) ตัวแปรพยากรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กันเองมากเกินไป (VIF ไม่เกิน 10, Tolerance ไม่น้อยกว่า 0.10) (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2561; สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2551) และ 4) ความคลาดเคลื่อนมีการแจกแจงแบบปกติ

ตอนที่ 2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผ่านการพิจารณาและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา สรุปผลแบบบรรยายพรรณนา เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร รองลงมาเป็นด้านกระบวนการคิดระดับสูง ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และด้านค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ การกำหนดทิศทางขององค์กร ตามลำดับ
2. ระดับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านการจัดองค์กร รองลงมาเป็นด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา ด้านการปรับปรุงและพัฒนา ด้านการดำเนินงาน ด้านการควบคุมและประเมินผล ด้านการวางแผน และด้านค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการรายงานผล ตามลำดับ
3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวก โดยเรียงค่าความสัมพันธ์จากมากไปน้อย พบว่าการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_5) การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร (X_6) การกำหนดกลยุทธ์ (X_3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_4) กระบวนการคิดระดับสูง (X_2) และ การกำหนดทิศทางขององค์กร (X_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัย และความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวแปร พบว่า การกำหนดทิศทางขององค์กร (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเป็นลบ แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงลบกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจอธิบายได้ว่า การกำหนดทิศทางขององค์การที่มากเกินไปหรือไม่ สอดคล้องกับบริบทจริง อาจส่งผลทางลบต่อการดำเนินงานด้านวินัยนักเรียน

4. สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน มีด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_5) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_4) ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์การ (X_6) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ (X_3) ด้านกระบวนการคิดระดับสูง (X_2) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์การ (X_1) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.917 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.841 หรือมีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 84.10 ได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = .184 + .271X_5 + .236X_4 + .246X_6 + .144X_3 + .164X_2 - .112X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = .276Z_{X_5} + .237Z_{X_4} + .265Z_{X_6} + .154Z_{X_3} + .169Z_{X_2} - .124Z_{X_1}$$

5. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พบว่า ได้แนวทางทั้งหมด 15 แนวทาง ดังนี้ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์การ 2 แนวทาง ด้านกระบวนการคิดระดับสูง 3 แนวทาง ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 3 แนวทาง ด้านการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ 3 แนวทาง ด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ 2 แนวทาง และด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์การ 2 แนวทาง

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์การ รองลงมาคือ กระบวนการคิดระดับสูง การกำหนดกลยุทธ์ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการกำหนดทิศทางขององค์การ ตามลำดับ ผลลัพธ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในบทบาทของผู้บริหาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานด้านกิจการนักเรียน โดยเฉพาะด้านวินัยและความประพฤติ ทั้งยังมีหน้าที่กำหนดตัวชี้วัด ตลอดจนวางกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ในยุคที่เทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการดูแล ส่งเสริม และ

พัฒนานักเรียนให้มีวินัยและความประพฤติที่เหมาะสม ซึ่งในแต่ละด้านของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ยังมีประเด็นที่น่าสนใจ และสามารถนำไปอภิปรายต่อยอดเพิ่มเติมได้ ดังนี้

1.1 ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์การที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิโรจน์ สารรัตน์ ที่พบว่า การสร้างวัฒนธรรมองค์การที่เข้มแข็งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2564)

1.2 ด้านกระบวนการคิดระดับสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่อันดับที่สอง อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดเชิงระบบในการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งช่วยในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน การตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ และการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา สอดคล้องกับสุภาพร มากแจ้ง ศึกษา “กระบวนการคิดระดับสูงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ” พบว่า กระบวนการคิดระดับสูงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยผู้บริหารที่มีกระบวนการคิดระดับสูงจะสามารถวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างรอบด้านและพัฒนาแนวทางแก้ไขที่มีประสิทธิภาพ (สุภาพร มากแจ้ง, 2565)

1.3 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวางแผนกลยุทธ์ การกำหนดเป้าหมาย และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพัชรี พิมพิลา ศึกษา “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา” พบว่า การกำหนดกลยุทธ์เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ โดยผู้บริหารต้องสามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อม กำหนดวิสัยทัศน์ และวางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา (พัชรี พิมพิลา, 2565)

1.4 ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ที่วางไว้ เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานได้อย่างทันท่วงทีเมื่อพบปัญหาหรืออุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนวัฒน์ มีศิริ ศึกษา “ประสิทธิภาพการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” พบว่า การควบคุมและประเมินกลยุทธ์เป็นกระบวนการสำคัญ ที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (ธนวัฒน์ มีศิริ, 2566)

1.5 ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติจริงอย่างเป็นรูปธรรม มีการจัดสรรทรัพยากรมอบหมายภารกิจ และสร้างความเข้าใจร่วมกันในบุคลากรทุกระดับ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสริมวิวัฒน์ศรี และกัญญามน อินหว่าง วิจัยเรื่อง “การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารให้ความสำคัญกับการกำหนดโครงสร้างองค์กร การจัดสรรทรัพยากร และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (ศิริวรรณ เสริมวิวัฒน์ศรี และกัญญามน อินหว่าง, 2560)

1.6 ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับสถานศึกษา เพื่อเป็นเข็มทิศนำทางในการดำเนินงานและพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ โดยมีการสื่อสารทิศทางขององค์กรให้บุคลากรทุกฝ่ายเข้าใจและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์สู่ความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐ ทองคำ วิจัยเรื่อง “การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา” พบว่า การกำหนดทิศทางขององค์กรเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ซึ่งผู้บริหารต้องมีความสามารถในการมองภาพอนาคต การกำหนดเป้าหมายระยะยาว และการสร้างค่านิยมร่วมในองค์กร (ประเสริฐ ทองคำ, 2566)

2. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤติในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความใส่ใจของผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ วินัยนักเรียนถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ อีกทั้งยังช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรวัฒน์ ศรีสวัสดิ์ ซึ่งพบว่า ความสำเร็จในการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤติ เกิดจากการมีระบบการบริหารจัดการที่ชัดเจน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม (ธีรวัฒน์ ศรีสวัสดิ์, 2564)

3. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤติ สะท้อนถึงบทบาทสำคัญของผู้บริหารในการพัฒนาระบบดูแลนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ พบว่ามีความสัมพันธ์สูงที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้บริหารสามารถกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ได้อย่างเป็นระบบ ก็ย่อม

ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการจัดการด้านวินัย ทั้งนี้ เพราะการประเมินกลยุทธ์ช่วยให้เห็นจุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางการปรับปรุงระบบดูแลนักเรียนได้อย่างชัดเจน ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์การ มีความสัมพันธ์สูงเป็นอันดับสอง สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างค่านิยมร่วมและวัฒนธรรมที่ ส่งเสริมวินัย ความรับผิดชอบ และการเคารพกฎระเบียบในโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยหล่อ หลอมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน นอกจากนี้ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ การนำไปปฏิบัติ การคิด ระดับสูง และการกำหนดทิศทางองค์กร ก็มีความสัมพันธ์ในระดับสูงเช่นกัน แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำ ที่มุ่งเน้นวิสัยทัศน์ การวางแผน และการขับเคลื่อนองค์การอย่างเป็นระบบ ย่อมส่งผลต่อความสำเร็จใน การดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤติอย่างยั่งยืน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Clifton & Mansor ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมี นัยสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์การ ($r = 0.72, p < 0.001$) ซึ่งสนับสนุนการที่การควบคุม ติดตาม และประเมินกลยุทธ์ ส่งผลโดยตรงต่อระบบวินัยขององค์กร เช่นเดียวกับในโรงเรียน (Clifton, J., Awang, M., & Mansor, M, 2024)

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤติ พบว่า ปัจจัย ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X5) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 84.10 เมื่อรวมปัจจัยอื่น ได้แก่ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X4), การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์การ (X6), การกำหนดกลยุทธ์ (X3), กระบวนการคิดระดับสูง (X2) และการ กำหนดทิศทางขององค์กร (X1) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.917 และค่า สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.841 หรือสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ถึงร้อยละ 84.10 ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของนันท์นภัส สุทธิการ ซึ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ปัจจัย ทำนาย ได้แก่ การกำหนดทิศทางองค์กร การสร้างและธำรงรักษาทีม การจูงใจและพัฒนาบุคลากร และ การมุ่งเน้นปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือการจูงใจและพัฒนาบุคลากร ($r = 0.828$) รองลงมาคือการกำหนดทิศทางขององค์กร ($r = 0.741$), การสร้างและธำรงรักษาทีม ($r = 0.729$) และ การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ($r = 0.709$) (นันท์นภัส สุทธิการ, 2562)

5. การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการ นักเรียนด้านวินัย และความประพฤตินักเรียน พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน ได้แนวทางทั้งหมด 15 แนวทาง แบ่งเป็นด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร 2 แนวทาง ด้าน

กระบวนการคิดระดับสูง 3 แนวทาง ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 3 แนวทาง ด้านการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ 3 แนวทาง ด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ 2 แนวทาง และด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร 2 แนวทาง

องค์ความรู้ใหม่

สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤติ พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรและกระบวนการคิดระดับสูงอยู่ในระดับสูงที่สุด ขณะที่ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรอยู่ในระดับต่ำสุด 2) การดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤติ อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านการจัดการและการศึกษาสภาพปัจจุบันเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนการรายงานผลเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการดำเนินงานกิจการนักเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรที่มีความสัมพันธ์เชิงลบซึ่งอาจสะท้อนถึงการขาดความยืดหยุ่นในการจัดการปัญหาที่หลากหลาย 4) สมการพยากรณ์ แสดงให้เห็นว่าทั้ง 6 ด้านของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.917 และอำนาจการพยากรณ์ (R^2) อยู่ที่ร้อยละ 84.10 5) แนวทางการพัฒนา จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤติ รวมทั้งสิ้น 15 แนวทาง

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ควรส่งเสริมทักษะด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์การและกระบวนการคิดระดับสูง ซึ่งเป็นจุดแข็งที่พบจากผลการวิจัย พัฒนาเพิ่มเติมในด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ การกำหนดทิศทางขององค์การ ให้มีความยืดหยุ่น และสอดคล้องกับบริบทจริงของโรงเรียน

2) การพัฒนาระบบการรายงานผลกิจการนักเรียน แม้โดยรวมการดำเนินงานด้านวินัยจะอยู่ในระดับมาก แต่ด้านการรายงานผลยังเป็นจุดอ่อน ควรพัฒนาระบบการรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในการติดตามผลและวางแผนพัฒนากิจการนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3) การติดตามและประเมินผลเชิงกลยุทธ์ ควรพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน มีตัวชี้วัดความสำเร็จที่สามารถวัดผลได้จริง นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพกิจการนักเรียน

4) การกำหนดทิศทางขององค์การอย่างยืดหยุ่น เนื่องจากผลการวิจัยพบความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างการกำหนดทิศทางกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารควรออกแบบแนวทางการกำหนดทิศทางที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร

5) การใช้สมการพยากรณ์ในการวางแผนพัฒนา ด้วยอำนาจการพยากรณ์ที่สูงถึง 84.10% สถานศึกษาสามารถใช้สมการพยากรณ์เป็นเครื่องมือวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ควรเน้นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลสูง ได้แก่ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์การ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านวินัยและความประพฤตินักเรียน ระหว่างโรงเรียนขนาดต่างๆ หรือบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการบริหารที่เหมาะสมกับแต่ละบริบท

2) ควรมีการวิจัยและพัฒนาารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการด้านวินัยนักเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีในปัจจุบัน

3) ควรมีการวิจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่เน้นการกำหนดทิศทางขององค์การในการบริหารจัดการด้านวินัยนักเรียน ซึ่งมีความยืดหยุ่นในการจัดการปัญหาที่หลากหลาย

4) ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในการส่งเสริมวินัยนักเรียน ซึ่งจะช่วยสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนในการพัฒนาวินัยนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

เอกสารอ้างอิง

- ธนวัฒน์ มีศิริ. (2566). ประสิทธิภาพการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารบริหารการศึกษา*, 14(2), 212-215.
- ธีรวัฒน์ ศรีสวัสดิ์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกิจการนักเรียน. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 15(1), 120-132.
- ธีระ รุญเจริญ. (2558). ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 38(4), 14-26.
- นันทนภัส สุทธิการ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ประเสริฐ ทองคำ. (2566). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*, 24(1), 85-88.
- พัชรี พิมพิลา. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา. *วารสารบริหารการศึกษา*, 13(2), 178-185.
- พิชิต โกพล. (2559). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 10(22), 34-41.
- วรวรรษ เทียมสุวรรณ และคณะ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 15(5), 226-228.
- วัชรพล วิบูลยศรีน. (2561). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 20(1), 45-60.

- วิโรจน์ สารรัตน์. (2564). การบริหารเชิงกลยุทธ์: แนวคิดและแนวทางสู่ความสำเร็จ. *วารสารบริหารการศึกษา*, 17(2), 156-162.
- ศิริวรรณ เสริมวิวัฒน์ศรี และ กัญญามน อินหว่าง. (2560). การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 7(3), 228-239.
- สมชาย สวัสดิ์. (2563). *การบริหารงานกิจการนักเรียนในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู. (2566). *รายงานผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประจำปีการศึกษา 2565-2566*. เลย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2551). *การวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุภาพร มากแจ้ง. (2565). กระบวนการคิดระดับสูงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 17(2), 132-140.
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2561). *การวิจัยทางการศึกษา: แนวคิดและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cliffton, J., Awang, M., & Mansor, M. (2024). Strategic Leadership as a Catalyst For Organizational Culture Transformation in Sarawak' s TVET Institutions. *Management Research Journal*, 13(2), Article 3.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample size for research: Activities. *Journal of Education and Physical Management*, 30(3), 607-610.